

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ
Царице Милице бр. 1, 11000 Београд

ПРАВИЛНИК О
БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ
(Број 01/2020, Издање 1, Ревизија 0)

Садржај:

страна

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	2
II. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ	2
III. ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА	3
IV. ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ОДГОВОРНОГ ЛИЦА	6
V. ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ НЕПОСРЕДНИХ РУКОВОДИЛАЦА ОРГАНИЗАЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА	6
VI. ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ КОНТАКТ ЛИЦА КОЈЕ САРАЂУЈЕ СА ЛИЦЕМ ЗА БЗР	6
VII. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ	7
VIII. ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	8
IX. ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ	9
X. ЕВИДЕНЦИЈА, САРАДЊА И ИЗВЕШТАВАЊЕ	10
XI. НАДЗОР	10
XII. СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ	11
XIII. ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ	11
XIV. ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ НА РАДУ	11
XV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	12

На основу одредаба члана 14. Закона о безбедности и здрављу на раду (Сл. гласник РС бр. 101/05, 91/15 и 113/17 – др. Закон) Агенција за спречавање корупције, Царице Милице 1, Београд, усвојила је

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Права, обавезе и одговорности у вези са безбедношћу и здрављем на раду, утврђене Законом о безбедности и здрављу на раду, ближе се уређују овим Правилником и уговорима о раду.

Члан 2.

Овим Правилником се уређује примена и унапређивање безбедности и здравља на раду лица која учествују у радним процесима, као и лица која се затекну у радној околини, ради спречавања повреда на раду, професионалних оболења и оболења у вези са радом.

Члан 3.

Права, обавезе и одговорности Агенције за спречавање корупције (у даљем тексту: Послодавац), одговорног лица, непосредних руководилаца, лица за безбедност и здравље на раду и запослених, као и надлежности и мере чијом се применом остварује безбедност и здравље на раду у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду и прописима донетим на основу тог закона.

Члан 4.

Право на безбедност и здравље на раду имају:

- запослени,
- лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова, ако је о њиховом присуству упознат послодавац.

Члан 5.

Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду жена које раде на радном месту са повећаним ризиком који би могао да им угрози остваривање материнства, запослене жене за време трудноће и запослене која доји дете, младих, особа са инвалидитетом и професионално оболелих, уређују се Законом о безбедности и здрављу на раду, другим прописима и уговором о раду.

II. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Члан 6.

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду обезбеђене су применом савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених и / или њиховог својења на најмању могућу меру. То се огледа кроз поступак:

- коришћења и одржавања објекта намењених за радне и помоћне просторије, у циљу безбедног одвијања процеса рада,
- коришћења и одржавања процеса рада са свом припадајућом опремом за рад, у циљу безбедног рада запослених и усклађивања хемијских, физичких и биолошких штетности, микроклиме и осветљења на радним местима и у радним и помоћним просторијама са прописаним мерама и нормативима за делатност која се обавља на тим радним местима и у тим радним просторијама,
- коришћења и одржавања опреме за рад, конструкција и објеката за колективну безбедност и здравље на раду и других средстава која се користе у процесу рада или која су на било који начин повезана са процесом рада, тако да се у току њихове употребе спречава повређивање или оштећење здравља запослених,
- превоза, складиштења на начин и по прописима и правилима којима се отклањају могућности повређивања или оштећења здравља запослених;

5. коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду (СОЛЗР), чијом се употребом отклањају ризици или опасности који нису могли да буду отклоњени применом одговарајућих превентивних мера;
6. образовања, васпитања и оспособљавања у области безбедости и здравља на раду.

Превентивне мере су прописане Актом о процени ризика на радним местима и у радној околини, на основу Закона о безбедности и здрављу на раду и његовим подзаконским актима/правилницима.

III. ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА

1. Опште обавезе

Члан 7.

Обавезе Послодавца, у смислу овог Правилника, истовремено представљају права запослених у вези са применом мера безбедности и здравља на раду.

Члан 8.

Послодавац је обезбедио свим запосленим рад на радним местима и у радној околини у којима су примењене мере безбедности и здравља на раду. Послодавац није ослобођен обавеза и одговорости везаних за примену мера безбедности и здравља на раду, ако одреди или пренесе своје обавезе и одговорности на лице за БЗР, односно неко друго лице (непосредне руководиоце и сл). У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Послодавца или због изузетних догађаја, чије се последице упркос свим настојањима нису могле избеги, Послодавац није одговоран. Послодавац је обезбедио радни процес који је прилагођен телесним и психичким могућностима запослених, а радна околина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту на раду су уређени, тј. произведени и обезбеђени да не угрожавају безбедност и здравље запослених.

Члан 9.

Послодавац обезбеђује да примена мера безбедности и здравља на раду не проузрокује финансијске обавезе за запослене и не утиче на њихов материјални и социјални положај стечен на раду и у вези са радом.

Члан 10.

Послодавац је, приликом организовања рада и радног процеса, обезбедио превентивне мере за заштиту живота и здравља запослених и обезбедио потребна финансијска средства за њихову примену. Такође је обезбедио превентивне мере пре почетка рада запослених, у току рада, као и код сваке измене поступка рада, избором радних метода. Те методе обезбеђују највећу могућу безбедност и заштиту здравља на раду, засноване су на примени прописа у области безбедности и здравља на раду, радног права, техничких прописа и стандарда, прописа у области здравствене заштите, хигијене рада, здравственог и пензијског и инвалидског осигурања, и др.

Члан 11.

Превентивне мере полазе од следећих начела:

1. избегавање ризика,
2. процена ризика који се не могу избеги на радном месту,
3. отклањање ризика на њиховом извору, применом савремених техничких решења,
4. прилагођавање рада и радног места запосленом, нарочито у погледу избора опреме за рад и метода рада, као и избора поступка рада да би се избегла монотонија у раду, у циљу смањења њиховог утицаја на здравље запосленог,
5. замена опасног безопасним или мање опасним,
6. давање предности колективним над појединачним мерама безбедности и здравља на раду,
7. одговарајућим оспособљавањем запослених за безбедан и здрав рад и издавањем упутства за рад на сигуран начин,
8. прилагођавање техничком напретку,
9. развијање заједничке целокупне политике превенције.

Члан 12.

Послодавац је донео Одлуку о формирању Одбора за израду Акта о процени ризика, који је извршио процену ризика на свим радним местима и радној околини, што је документовао у Акту о процени ризика за сва радна места у радној околини, са начином и мерама за отклањање опасности и штетности. Измене

Акта о процени ризика се врше у случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада. Акт о процени ризика заснива се на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог.

Акт о процени ризика је урађен у складу са Правилником о начину и поступку процене ризика на радним местима и у радној околини (Сл. гласник РС, број 72/06, 84/06, 30/10 и 102/15).

Члан 13.

Овим Правилником и уговором о раду су утврђена права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду.

Члан 14.

Послодавац:

- је писаном одлуком одредио лице за безбедност и здравље на раду, односно лице које га мења, у случају његове спречености (оба лица имају Уверење о положеном стручном испиту о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду),
- је писаном одлуком одредио контакт лице које на дневном нивоу сарађује са лицем за безбедност и здравље на раду у циљу остваривања дневне ажураности релевантних података и ефектне контроле стања система безбедности и здравља на раду,
- сваком запосленом обезбеђује обављање послова на радним местима на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду,
- је обавестио и даље ће обавештавати запослене и њиховог представника о увођењу нових процеса рада и средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећењима здравља које (евентуално) настају њиховим увођењем, односно да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан рад,
- је обезбедио оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,
- је обезбедио одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у исправном стању,
- је ангажовао правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине, о чему ангажовано правно лице издаје у два примерка стручни налаз, који важи три године,
- је обезбедио на основу акта о процени ризика и оцене службе медицине рада прописане претходне и периодичне лекарске прегледе запослених (у случају да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, одговорно лице је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима),
- је обезбедио пружање прве помоћи и оспособио одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности,
- ће зауставити сваку врсту рада која представља непосредну опасност за живот или здравље запослених,
- је обезбедио мере заштите од пожара, спасавање и евакуацију у складу са Законом о заштити од пожара.

Члан 15.

Актом о процени ризика, на основу оцене службе медицине рада, одређени су посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени на радном месту са повећаним ризиком. Послодавац служби медицине рада коју ангажује, обезбеђује услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених.

Члан 16.

Послодавац је свим запосленима обезбедио на употребу средства и / или опрему за личну заштиту на раду, у складу са Актом о процени ризика.

2. Посебне обавезе

Члан 17.

Када Послодавац у обављању послова дели радни простор са једним или више других послодаваца, сарађује са њима у примени прописаних мера за безбедност и здравље запослених и, узимајући у обзир природу послова које обављају, заједно са њима координира активности у вези са применом мера за отклањање ризика од повређивања, односно оштећења здравља запослених и обавештава те послодавце и своје запослене о тим ризицима и мерама за њихово отклањање.

Начин остваривања сарадње из става 1. овог члана утврђен је писменим споразумом који Послодавац склапа са тим послодавцима. Овим Споразумом је одређено лице за координацију спровођења заједничких мера којима се обезбеђује безбедност и здравље свих запослених.

Члан 18.

Послодавац предузма мере за спречавање приступа простору свог објекта/радне средине лицима и средствима саобраћаја која немају основа да се налазе у њима.

Члан 19.

У случајевима када Послодавац за обављање својих послова ангажује запослене од другог послодавца, за те запослене обезбеђује прописане мере за безбедност и здравље на раду у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, подзаконским актима, Актом о процени ризика.

Члан 20.

Послодавац мора да, при свакој промени процеса рада, средства за рад прилагоде том процесу рада пре почетка рада.

Члан 21.

Послодавац даје запосленима на употребу опрему за рад и средства и опрему за личну заштиту на раду, на којима су примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду и обезбедио је контролу њихове употребе у складу са наменом. За опрему за рад и средства и опрему за личну заштиту на раду Послодавац је обезбедио упутство за њихову коришћење, употребу и одржавање.

Члан 22.

Када, због увођења нових процеса рада, нису прописане мере безбедности и здравља на раду, Послодавац ће до доношења одговарајућих прописа донети одлуку о примењивању мера које могу отклонити опасност при раду или смањити штетност по здравље запосленог и осигуравају безбедност и здравље запослених.

3. Оспособљавање запослених

Члан 23.

Послодавац обавља оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, односно другог радног ангажовања, премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад. Лице за БЗР запослене у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упознаје са свим врстама ризика на пословима на које их одређује послодавац и о конкретим мерама за безбедност и здравље на раду, у складу са Актом о процени ризика.

Оспособљавање се обавља у току радног времена, а трошкови оспособљавања не иду на терет запосленог. Оспособљавање запосленог је прилагођено специфичностима његовог радног места и реализује се по Програму за оспособљавање запослених за безбедност и здравље на раду, чији садржај лице за БЗР, када је то потребно, обновља и мења. Ако запослени истовремено обавља послове на два или више радних места, исти се оспособљава за безбедан и здрав рад на сваком од радних места, пре почетка рада.

Програм оспособљавања запослених за безбедност и здравље на раду прописује поступак и обим теоријске и практичне обуке запослених за самостално и безбедно обављање послова при ступању на рад, у току рада, при промени технологије, као и при распоређивању послова са једних на друге, ако су услови рада битно изменjeni.

Члан 24.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад се обавља теоријски и практично.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту. Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се најкасније у року од једне године од дана претходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од четири године од дана претходне провере.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима особа са инвалидитетом.

Члан 25.

Када процес рада захтева додатно оспособљавање, лице за БЗР упознаје запосленог о обављању процеса рада на безбедан начин, путем обавештавања, упутства или инструкција. Послодавац је обезбедио да запослене жене за време трудноће и запослене које доје дете, запослени млађи од 18 година живота, особе са инвалидитетом и професионално оболели и поред оспособљавања за безбедан и здрав рад, буду у писменој форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

IV ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ОДГОВОРНОГ ЛИЦА

Члан 26.

Одговорно лице, као одговорно лице Послодавца, одговоран је за примену чланова 7. до 26. овог Правилника.

V ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ НЕПОСРЕДНИХ РУКОВОДИЛАЦА ОРГАНИЗАЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА

Члан 27.

У спровођењу мера БЗР непосредни руководиоци организационих имају следећа права и обавезе:

1. забрањују рад у организационим јединицама, ако је дошло до непосредне опасности по живот и здравље запослених;
2. предлажу забрану рада запосленом који се не придржава прописаних мера БЗР, који не користи личну заштитну опрему или одбија да поступи по упутству за безбедан рад;
3. врше контролу извршавања обавеза запослених из области БЗР;
4. предлажу предузимање хитних мера у случају да запослени одбије да ради, јер нису обезбеђене прописане мере БЗР;
5. предлажу програм мера за спровођење и унапређење БЗР у организационим јединицама;
6. о свакој повреди на раду у организационим јединицама, одмах обавештавају лице за БЗР и контакт лице које сарађује са лицем за БЗР;
7. пружају стручну помоћ лицу за БЗР приликом израде упутства за безбедан рад;
8. искључују из употребе средства рада и СОЛЗР запосленог ако су неисправна или због насталих промена угрожавају његов живот или здравље;
9. подносе пријаву одговорно лицу против запосленог који учини повреду радне дисциплине из области БЗР.

Непосредни руководиоци у организационим јединицама су у директном контакту са лицем за БЗР и / или са контакт лицем које сарађује са лицем за БЗР, који свакодневно, усменим (телефонским) путем или е-мајлом, информише лице за БЗР о стању БЗР у свим организационим јединицама.

VI ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ КОНТАКТ ЛИЦА КОЈЕ САРАЂУЈЕ СА ЛИЦЕМ ЗА БЗР

Члан 28.

У спровођењу мера БЗР контакт лице, у име послодавца/одговорно лица, које сарађује са лицем за безбедност и здравље на раду имају следећа права и обавезе:

1. на дневном нивоу, телефонски и путем мејлова, сарађује са лицем за БЗР, у циљу остваривања дневне ажураности релевантних података (организација и систематизација послова, флукутација запослених, набавка / раздужење опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду, промена преоцеса рада, појава повреда на раду итд.) и ефектне контроле стања система безбедности и здравља на раду;
2. прима и прослеђује непосредним руководиоцима све мере које лице за БЗР пропише;
3. врши кореспонденцију са медицином рада у вези претходних и периодичних лекарских прегледа и по осталим питањима и упућује запослене на лекарске прегледе у медицину рада;

4. врши кореспонденцију са одговорним лицима за преглед и проверу опреме за рад, односно за мерење и испитивање услова радне околине;
5. прима и потписује у име Послодавца Извештаје о контролама система безбедности и здравља на раду од стране лица за БЗР (у штампаној или електронској форми) и о томе информише одговорно лицеа, како би он могао да одреди лице за реализацију утврђених мера БЗР;
6. у случају повреде на раду попуњава податке у Извештај о повреди на раду (Повредној листи), уз помоћ лица за БЗР, у складу са поступком дефинисаним у члану 55. овог Правилника;
7. сарађује са свим непосредним руководиоцима, како би обезбедио све потребне информације у вези БЗР.

VII ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 29.

Запослени има право и обавезу да се, пре почетка рада, упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење. Запослени има право да:

1. даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду,
2. контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити.

Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком, има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује Послодавац. Запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком, на основу извештаја о претходном, односно периодичном лекарском прегледу, којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту.

Члан 30.

Запослени има право да одбије да ради:

1. ако му прети непосредна опасност по живот и здравље, због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде,
2. ако му одговорно лице није обезбедио прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад на радном месту са повећаним ризиком,
3. ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање на пословима или на радном месту на које га је одговорно лице одредио,
4. дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према лекарском извештају, такав рад могао да погорша његово здравствено стање,
5. на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

У овим случајевима запослени може да се писменим захтевом обрати одговорно лицуеу ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене. Ако одговорно лице не поступи по захтеву запосленог у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права Инспекцији рада. Ако одговорно лице сматра да захтев запосленог није оправдан, дужан је да одмах обавести Инспекцију рада.

Члан 31.

Када му прети непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну околину и није одговоран за штету коју (евентуално) проузрокује.

Члан 32.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље, као и безбедност и здравље других лица. Запослени је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду, и да у случају уочених недостатака извести одговорно лицеа или лице за БЗР. Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад. Пре напуштања радног места запослени је дужан да радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене.

Члан 33.

Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести одговорно лицеа, непосредног руководиоца или лице за БЗР о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених. Ако одговорно лице, по добијању тог обавештења, не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана или ако запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису примењене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени се може обратити надлежној Испекцији рада, о чему обавештава лице за БЗР.

Запослени је дужан да сарађује са одговорно лицеом, непосредним руководиоцем и лицем за БЗР, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на пословима на којима ради.

Члан 34.

Запослени чини тежу повреду радних обавеза из области безбедности и здравља на раду, за које се може отказати његов Уговор о раду, ако:

1. не подвргне се повременим здравственим прегледима,
2. не учествује у обавезному обучавању из области безбедности и здравља на раду и неприступи провери стеченог знања,
3. не пријави послодавцу појаве и лица која могу проузроковати несреће на раду,
4. на пословима са повећаним ризиком за безбедност и здравље на раду, и поред сазнања да нису осигуране мере заштите, настави да ради, па због тога настану теже последице за њега, друге запослене или за имовину Послодавца,
5. неоправдано одбије извршење одлука, налога или упутства из области безбедности и здравља на раду, које доносе надлежни органи или одговорно лице,
6. не престане да ради на пословима код Послодавца, док се налази под утицајем алкохола, дроге или других опијата, након што му је одговорно лице, непосредни руководилац и / или лице за БЗР наредио да обустави рад,
7. ако на било који начин не извршава обавезе из области безбедности и здравља на раду, утврђене овим Правилником, услед чега наступе теже последице по безбедност и здравље запослених, односно ако због тога Послодавац или његов пословни партнери претрпе материјалну штету у већем обиму.

VIII ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 35.

Одговорно лице је писаном одлуком одредио лице за безбедност и здравље на раду, односно лице које га мења, у случају његове спречености (оба лица имају Уверење о положеном стручном испиту о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду).

Члан 36.

Лице за БЗР независно и самостално обавља послове из области безбедности и здравља на раду и има приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду, за ту локацију.

Лице за БЗР непосредно је одговорно одговорно лицеу и не може да трпи штетне последице, ако свој посао обавља у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

Члан 37.

Лице за БЗР обавља послове у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, а нарочито:

1. спроводи поступак процене ризика,
2. врши контролу и даје савете Послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду,
3. учествује у предлагању опремања и уређивања радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада,
4. организује превентивна и периодична летња и зимска испитивања услова радне околине,
5. организује превентивне и периодичне прегледе и испитивања опреме за рад,
6. предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком,
7. свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље запослених на раду (тел. или е-мајлом),

8. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним оболењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлогима мера за њихово отклањање,
9. припрема и реализује оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,
10. припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену уз помоћ непосредних руководилаца,
11. забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог,
12. сарађује и координира рад са Службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду,
13. води евиденције у области безбедности и здравља на раду код Послодавца.

Лице за БЗР у писменој форми извештава Послодавца и запослене о забрани рада на радном месту или употребу средстава за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог.

Ако одговорно лице и / или непосредни руководилац, и поред забране рада, наложи запосленом да настави рад, лице за БЗР да о томе извести надлежну Инспекцију рада.

Лице за БЗР по потреби попуњава "Извештај о периодичним контролама стања БЗР", дефинишући у одговарајућем пољу идентификоване неусаглашености и запажања, као и мере које је потребно применити у циљу отклањања идентификованих неусаглашености.

IX ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 38.

Запослени код Послодавца имају право да изаберу представнике за безбедност и здравље на раду. Најмање три запослена образују Одбор за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Одбор). Послодавац у Одбор именује најмање једног свог представника, тако да број представника запослених буде већи за најмање један од броја представника Послодавца. Поступак избора и начин рада представника запослених и Одбора и број представника запослених код Послодавца, уређују се уговором о раду и одлуком одговорно лицеа.

Послодавац најмање једном представнику запослених за безбедност и здравље на раду омогућава одсуство са рада у обављању послова радног места на које је распоређен у трајању од најмање пет часова рада месечно с правом на накнаду зараде која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио на пословима радног места и обезбеђује техничко-просторне услове у складу са просторним и финансијским могућностима, ради обављања активности представника запослених.

Члан 39.

Послодавац запосленима омогућава:

1. увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду,
2. да учествују у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду, да предлажу и буду консултовани.

Члан 40.

Запослени имају право:

1. да послодавцу дају предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду,
2. да захтевају од одговорно лицеа да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених,
3. да захтевају вршење нацора од стране Инспекције рада, ако сматрају да Послодавац није спровео одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду.

Запослени имају право да присуствују инспекцијском нацору.

Члан 41.

Послодавац запослене упознаје:

1. са налазима и предлогима мера заштите и превентивних мера или предузетим мерама Инспекције рада,
2. са извештајима о повредама на раду, професионалним оболењима и оболењима у вези са радом и о

предузетим мерама за безбедност и здравље на раду,

3. о предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље.

X ЕВИДЕНЦИЈА, САРАДЊА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Члан 42.

Послодавац води и чува евиденције у складу са Правилником о евиденцијама из области БЗР.

Члан 43.

Послодавац одмах, а најкасније у року од 2 часа од настанка, усмено и у писменој форми обавести лице за БЗР сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду.

Послодавац одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријављује надлежној Инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове, сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Послодавац најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријављује надлежној Инспекцији рада професионално оболење.

Члан 44.

Извештај о повреди на раду, професионалном оболењу који се догоде на радном месту, Послодавац доставља запосленом који је претрпео повреду, односно код кога је утврђено професионално оболење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.

Послодавац на захтев Инспектора рада или запослених доставља Извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и спроведеним мерама.

Члан 45.

Послодавац запослене осигурује од повреда на раду, професионалних оболења и оболења у вези са радом, ради обезбеђивања накнаде штете.

Финасијска средства за осигурање из става 1. овог члана падају на терет Послодавца, а одређују се у зависности од нивоа ризика од повређивања, професионалног оболења или оболења у вези са радом на радном месту и радној околини.

Услови и поступци осигурања од повреда на раду, професионалних оболења и оболења у вези са радом запослених, уређују се законом.

XI НАДЗОР

Члан 46.

Инспекцијски нацор над применом Закона о безбедности и здрављу на раду, прописа донетих на основу овог Закона, техничких и других мера које се односе на безбедност и здравље на раду, као и над применом мера о безбедности и здравља на раду прописаним Актом о процени ризика, Правилником о БЗР и уговором о раду, врши Министарство рада и социјалне политике преко Инспектора рада.

Члан 47.

Послодавац ради вршења нацора, омогућава Инспектору рада:

1. улазак у објекат и просторије, у свако доба када има запослених на раду,
2. одреди најмање једног запосленог који ће Инспектору пружати потребне информације и обавештења, давати податке, акте и документацију,
3. увид у доказе о стабилности објекта,
4. увид у примењене мере безбедности и здравља на раду на средствима за рад и у радној околини,
5. увид у средстава и опрему за личну заштиту на раду,
6. увид у податке и евиденције о производњи, коришћењу и складиштењу опасних материја.

Члан 48.

Послодавац у року који одреди Испектор рада, предузима наложене мере и отклања утврђене недостатке или неправилности.

Послодавац у року од осам дана од истека рока за отклањање утврђеног недостатка или неправилности, обавештава у писменој форми, надлежну инспекцију о извршењу наложене обавезе.

XII СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ**Средства и опрема за личну заштиту на раду**

Назив опреме	Кратак опис
Комбинезон	Заштита одеће од прљавштине
Заштитна обућа (кломпе)	Обезбеђивање захтеваних хигијенских услова
Заштитне рукавице	Заштита руку од механичких повреда

XIII ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ**Члан 49.**

Послодавац је оспособио и писаном Одлуком одредио одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности на свим локацијама.

Члан 50.

Прву помоћ у случају повреде или наглог оболења за време рада пружају запослени који су обучени и одређени за пружање прве помоћи и који обављају послове најближе послу повређеног.

Сваки запослени је дужан да према својим могућностима и знању у случају незгоде на раду учествује у пружању прве помоћи.

Члан 51.

Санитетски орварић за пружање прве помоћи мора бити постављен на видном и приступачном месту, са потребним санитетским средствима за пружање прве помоћи. На санитетском орварићу морају бити назначени следећи бројеви телефона:

- Одговорног лица,
- Непосредних руководилаца,
- Службе за хитну помоћ,
- Здравствене станице,
- Ватрогасне службе,
- Инспекције рада,
- МУП Београд.

Средства за пружање прве помоћи у санитетском орварићу морају се редовно обнављати тако да буду стално одржавана у употребљивом стању.

Руковање средствима у санитетском орварићу дозвољено је само обученим запосленима одређеним за пружање прве помоћи.

XIV ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ НА РАДУ**Члан 52.**

Повредом на раду сматра се повреда проузрокована на послу, на путу од стана до места рада и обратно, као и на службеном путу.

На месту где се повреда на раду додорила (спречити или оградити место повређивања), не сме се ништа мењати док се не спроведе увиђај, који обухвата:

- увиђај на лицу места,
- испитивање повређеног, очевидаца, непосредног руководиоца и послодавца,
- преглед уређаја за рад, просторија и инсталација,
- преглед личних заштитних средстава и опреме,

- увид у друге околности значајне за откривање узрока повреде запосленог, као и другог лица.

Увиђајем руководи запослени којег овласти одговорно лице.

Запослени којег овласти одговорно лице, уз помоћ лица за БЗР, одмах, а најкасније у року од 24 часа од момента сазнања да је дошло до повреде на раду, попуњава извештај о повреди на раду (повредну листу), на посебно прописаном обрасцу у пет примерака.

Након уписивања свих података, Послодавац без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од момента уписа података, свих пет примерака Извештаја доставља здравственој установи у којој је извршен преглед повређеног запосленог, ради уношења у садржину Извештаја налаза и мишљења лекара, односно здравствене установе.

Лекар који је прегледао повређеног уписује у Извештај налаз и мишљење у року од два дана од дана његовог пријема и попуњени Извештај доставља Послодавцу без одлагања, а најкасније наредног дана. Извештај у који су уписаны сви потребни подаци и налаз и мишљење лекара, Послодавац у року од два дана од дана пријема попуњеног Извештаја, доставља филијали Републичког завода за здравствено осигурање код које повређени остварује права утврђена прописима о здравственом осигурању.

Филијала Републичког завода за здравствено осигурање оверава свих пет примерака Извештаја, од којих задржава два примерка за своје потребе, а остала три враћа Послодавцу. Послодавац један примерак овереног Извештаја задржава за своје потребе, један примерак доставља запосленом, а један преко Министарства рада, запошљавања и социјалне политике – Управе за безбедност и здравље на раду, доставља организацији надлежној за пензијско и инвалидско осигурање.

XV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Нормативну целину са овим Правилником чине следећа акта из области безбедности и здравља на раду:

- Измена и допуна Акта о процени ризика,
- Програм оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад,
- прописане евидентије из области безбедности и здравља на раду,
- други извештаји одлуке и анализе из области безбедности и здравља на раду,

Члан 54.

За сва питања која нису регулисана овим Правилником, примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду, уговора о раду и одлуке и решења Послодавца.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин и по поступку за његово доношење.

Члан 55.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли.

Датум објављивања: 30.09.2020.

